

ZHP

BIULETYN INFORMACYJNY NACZELNICTWA

47, Rutland Gate, London, S.W.7

STYCZEŃ - MARZEC 1987

R O Z K A Z

N A C Z E L N I C T W A Z.H.P. L.1
Z DNIA 12 LUTEGO 1987 r.

Naczelnictwo ZHP zatwierdza do użytku służbowego
Regulamin Kapelanów Harcerskich.

REGULAMIN KAPELANOW HARCERSKICH

- I CENTRALNY OSRODEK DUSZPASTERSTWA HARCERSKIEGO przy Naczelnictwie ZHP organizuje i prowadzi Naczelny Kapelan ZHP. W skład Ośrodka wchodzi:

Zastępca Naczelnego Kapelana ZHP
Kapelani Okręgów
Kapelani, duszpasterze, duchowni i świeccy
dokooptowani w miarę potrzeby.

NB. Jeśli Kapelan Naczelny rezyduje poza siedzibą Władz Naczelnych Zastępcą Kapelana Naczelnego winien być kapłan mieszkający w pobliżu władz naczelnych.

- II REFERAT DUSZPASTERSKI OKREGU przy Zarządzie Okręgu organizuje i prowadzi Kapelan Okręgu. W skład Referatu wchodzi:

Kapelani Chorągwi
oraz pozostali Kapelani, duszpasterze,
osoby duchowne i świeckie dokooptowane do współpracy.

III KAPELANI I DUSZPASTERZE.

Kapelanem Harcerskim - jest kapłan po złożonym przyrzeczeniu harcerskim.
Duszpasterzem Harcerskim - jest kapłan czynnie zaangażowany w duszpasterstwie harcerskim bez przyrzeczenia harcerskiego.

- Odznaki - 1. Kapelani Harcerscy, którzy są harcerzami, ale nie członkami starszyny, noszą fioletową podkładkę pod krzyżem harcerskim.
2. Kapelan będąc członkiem starszyny harcerskiej nosi podkładkę przepisaną dla danego stopnia.
3. Duszpasterz Harcerski /kapłan bez przyrzeczenia harcerskiego/ nosi lilijkę harcerską na fioletowej podkładce.

IV NOMINACJE

1. Naczelny Kapelan Związku Harcerstwa Polskiego
Naczelny Kapelana, w porozumieniu i na wniosek Rady Naczelnej ZHP mianuje i zwalnia Delegat Prymasa Polski do spraw Emigracji.
2. Kapelana Okręgu
Kapelana Okręgu mianuje i zwalnia w porozumieniu z Zarządem Okręgu i władzami kościelnymi, Naczelny Kapelan ZHP.
3. Kapelana Chorągwi, Hufca, innych jednostek harcerskich
Kapelana Naczelny na wniosek Kapelana Okręgu zatwierdza nominacje kapelanów poszczególnych jednostek.
4. Trwanie kadencji
Kadencja Kapelana Naczelnego, Kapelana Okręgu - trwa analogicznie do trwania kadencji Rady Naczelnej, Zarządu Okręgu.
Kapelani Chorągwi, Hufców i innych jednostek mianowani są aż do odwołania.

V PRAWA

KAPELAN HARCERSKI

1. Wchodzi z urzędu w skład komendy swojej jednostki organizacyjnej.
2. Wchodzi również z urzędu w skład Zarządu Koła Przyjaciół Harcerstwa przy danej jednostce.
3. Ma prawo wypowiedzenia swej opinii o pracy harcerskiej wobec wyższych władz harcerskich.
4. Może zdobywać stopnie członków starszyny ZHP. Warunki zdobywania tych stopni określają odpowiednie regulaminy organizacyjne.
5. Bierze udział w Zjazdach, Obradach, Konferencjach instruktorskich. Szczegółowe przepisy dotyczące udziału podaje Statut ZHP.

VI OBOWIAZKI

KAPELAN HARCERSKI

1. Roztacza opiekę religijną nad powierzoną sobie młodzieżą, a w szczególności nad kierownikami pracy harcerskiej. /organizowanie rekolekcji, dni skupienia, zaopatrywanie w lekturę religijną../
2. Uczestniczy w odprawach, konferencjach jednostek ZHP na odpowiednich szczeblach.
3. Utrzymuje stały kontakt z Centralnym Ośrodkiem Duszpasterskim ZHP i Referatem Duszpasterskim Zarządu Okręgu.
4. Bierze czynny udział w pracy harcerskiej - pomagając kierownikom pracy w wychowaniu młodzieży, a w szczególności w dziele służby Bogu.

U W A G I

1. Kształcenie kapelanów ZHP odbywa się na konferencjach i odprawach zwołanych przez Kapelana Naczelnego, albo Kapelana Okręgu. W razie konieczności drogą korespondencyjną.
2. Kapelanom Harcerskim zaleca się systematyczne czytanie wydawnictw harcerskich.
3. O ile warunki na to pozwolą, Ośrodek Centralny lub Referat Duszpasterski będzie wydawał biuletyn - SŁUŻBA BOGU - oraz umieszczał materiały dotyczące wychowania religijnego w OGNISKU HARCERSKIM.
4. Wskazany jest ze względów wychowawczych, aby Kapelani Harcerscy zdobywali stopnie instruktorskie.
5. Kapelani instruktorzy harcerscy mogą pełnić inne funkcje wychowawcze, zgodnie z Regulaminem Starszyny.
6. W czasie Zjazdów oraz obrad Naczelnej Rady Harcerskiej odbywają się konferencje kapelanów.
7. W budżetach poszczególnych szczebli organizacji należy uwzględnić konieczne wydatki na Harcerską Pracę Duszpasterską.

Czuwaj!

K. Stepan hm

Sekretarz Generalny ZHP

Ks. Z. Peszkowski hm

Kapelan Naczelny ZHP

R. Kaczorowski hm

Przewodniczący ZHP

IV ŚWIATOWY ZLOT ZWIĄZKU HARCERSTWA POLSKIEGO

POLISH SCOUTING ORGANIZATION WORLD JAMBOREE

AUGUST 7-21, 1988

Rozkaz L. 1
z dnia 10 lutego 1987

1. Światowy Zlot Związku Harcerstwa Polskiego

Naczelnictwo ZHP w dniu 11 grudnia 1986 r. wydało Rozkaz zwołujący 4 Światowy Zlot Harcerstwa dla uczczenia setnej rocznicy urodzin założyciela Harcerstwa Polskiego Andrzeja Małkowskiego.

2. Teren i Czas Trwania Zlotu

Zlot odbędzie się w dniach od 7 do 21 sierpnia 1988 r. na terenie Skautów Amerykańskich "Horseshoe Scout Reservation", na pograniczu stanów Pennsylvania i Maryland.

3. Hasło i Motto Zlotu

Hasłem Zlotu będzie Hasło Andrzeja Małkowskiego, które ukazało się w pierwszym numerze Skauta wydanego w r. 1911

"WSTAŃ, W SŁOŃCE IDŹ!"

Mottem Zlotu będzie dalszy urywek z Hymnu Harcerskiego "Wszystko Co Nasze", a mianowicie:

"RAMIĘ PRĘŻ, SŁABOŚĆ KRUSZ
DUCHA TĘŻ, OJCZYZNIE MIŁEJ SŁUŻ"

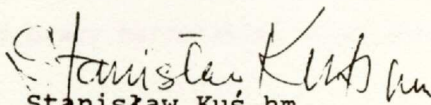
4. Ankieta Zlotowa

Do niniejszego rozkazu załączam Ankietę Zlotową, którą należy rozesłać do kierowniczek i kierowników pracy oraz do młodzieży harcerskiej. Celem ankiety jest wzbudzenie zainteresowania młodzieży w pracach przygotowawczych programu zlotu.

Ankiety zlotowe po wypełnieniu należy odesłać do Komendy Zlotu do dnia 30 sierpnia 1987 r.

Odzew terenu jest niezmiernie ważnym czynnikiem w przygotowaniu programu.

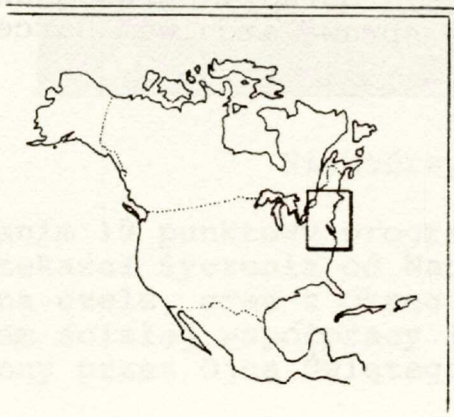
Czuwaj!

Stanisław Kuś hm
Komendant Główny
IV Światowego Zlotu Harcerstwa

IV ŚWIATOWY ZLOT ZWIĄZKU HARCERSTWA POLSKIEGO

HORSESHOE SCOUT RESERVATION
RISING SUN, MARYLAND.

Kierunek - IV Światowy Złot Z.H.P.

ks. Zdzisław J. Peszkowski hm.
Orchard Lake

Dnia 14 lutego 1987 r. odbyło się zebranie zarządu Okręgu ZHP w Stanach Zjednoczonych oraz komendy IV Światowego Złotu Związku Harcerstwa Polskiego. Zebranie miało miejsce w Zakładach Naukowych Seminarium Polskiego w Orchard Lake, Michigan.

To ważne zebranie rozpoczęła Msza św. odprawiona przez Kapelana Naczelnego ZHP ks. hm. Zdzisława Peszkowskiego. W dziejach Harcerstwa Polskiego złoty światowy odgrywają wielką rolę i są miłymi słupami, które świadczą o żywotności Związku. Gospodarzami IV Światowego Złotu Harcerstwa będzie Okręg Stany Zjednoczone, którego przewodniczącym jest phm. Zygmunt Czajkowski z Detroit. Wszystkie prace przygotowawcze i sam Złot w gorącej modlitwie oddano w opiekę Matce Bożej, zwłaszcza, że trwanie Złotu będzie w Roku Maryjnym ogłoszonym przez Ojca Świętego Jana Pawła II. Ks. Kapelan przypomniał poprzednie zloty i ich charakter. Od chwili ogłoszenia oficjalnie zlotu oczy harcerki i harcerzy całego świata będą skierowane na Stany Zjednoczone w przygotowaniu do pełnego przeżycia wielkiej przygody skautowej. Służba Bogu, Polsce i drugiemu człowiekowi według słów przyrzeczenia i prawa harcerskiego, będzie drogowskazem w całym wysiłku przygotowania i gotowości spotkania, by świadczyć "harcerzem - harcerką to całym życiem". Podczas Mszy św. zanoszono modły o błogosławieństwo Boże, aby IV Złot Światowy Harcerstwa był na miarę naszych czasów i potrzeb, ku czci Królowej Narodu - Bogurodzicy Dziewicy Maryi.

Obrady Zarządu Okręgu ZHP w USA

Obrady Zarządu przeprowadził sprawnie Przewodniczący Zygmunt Czajkowski. Składnie i rzeczowo potoczyły się obrady: sprawozdania, protokoły, informacje. Przedyskutowano sprawę archiwum harcerskiego

w Zakładach Naukowych w Orchard Lake, powzięto decyzje i ustalono odpowiedni budżet. Wszystko co dotyczy przeszłości ZHP w Ameryce będzie spływało do Archiwum w Orchard Lake, które jest prowadzone przez fachowca wielkiej klasy jakim jest ks.dr. R. Nir. Życzliwość ks. Kanclerza Milewskiego i Zarządu Szkół w Orchard Lake była przyjęta z wdzięcznością. Przedyskutowano sprawę reprezentacji i udziału w pracach Kongresu Polonii, oraz sprawozdanie redaktora "Znicza" hm. Assarabowskiego. Dużo czasu poświęcono zagadnieniom finansowym, które referował prócz Przewodniczącego Z. Czajkowskiego dh. Futro. Po obiedzie i spacerze toczyły się obrady dotyczące IV Światowego Zlotu. Dokończenie obrad Zarządu Okręgu było późno w nocy i okazało ogrom pracy dokonanej przez Przewodniczącego Z. Czajkowskiego, oraz współpracowników.

Zebrań Komendy Zlotu

Czas po obiedzie i kolacji był poświęcony zebraniu Komendy Zlotu. Przewodnictwo obrad przekazał Przewodniczący Z. Czajkowski Komendantowi Zlotu hm. Stanisławowi Kusiowi z Chicago.

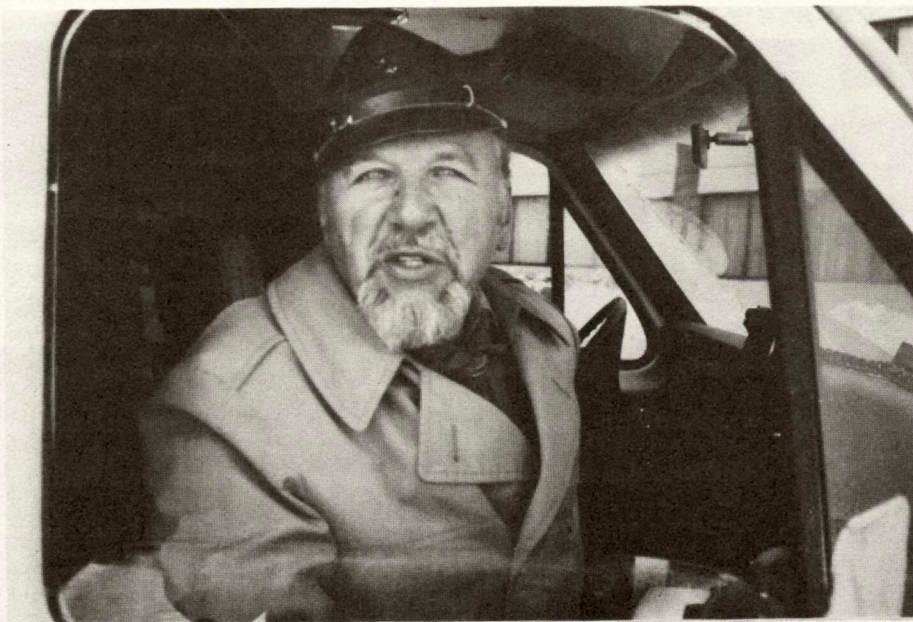
Niektórzy uczestnicy obrad

Zanim 19 punktowy program został rozpoczęty dh. Kapelan Naczelny przekazał życzenia od Naczelnictwa ZHP z hm. Ryszardem Kaczorowskim na czele, oraz z Okręgu Kanada, od hm. S. Brodzkiego z zapewnieniem ścisłej współpracy i wręczył Komendantowi Zlotu ryngraf poświęcony przez Ojca Świętego. Wielkim też pokrzepieniem dla uczest-

ników zebrania Komendy Zlotu była wiadomość, że przy cudownym Wizerunku Jasnogórskiej Królowej Narodu była odprawiona Msza św. na intencję przyszłego Zlotu.

Sposób przeprowadzenia obrad, podejmowanie decyzji, dyskusja, przygotowanie materiałów, wybór terenu na przyszły Zlot wskazywało na bardzo wysoki poziom i wyrobienie grona instruktorskiego. Było naprawdę radosnym przeżyciem branie udziału w obradach i planowaniu. Prawie cała Komenda Zlotu Światowego jest w rękach młodego pokolenia, większość urodzona poza Krajem, a swą harcerską przygodę i wychowanie przeżyli w Stanach Zjednoczonych, wspólnie z instruktorami, którzy mają kilka zlotów już przeprowadzonych. Oczekiwany IV Światowy Zlot Harcerstwa Polskiego będzie dla uczestników radosnym i dogłębnym przeżyciem. Można więc już ogłosić radosną wiadomość, że miejscowość Rising Sun w Maryland będzie miejscem IV Światowego Zlotu ZHP w dniach 7 do 21 sierpnia, w roku 1988. Hasłem zlotu są słowa hymnu harcerskiego "Wstań! W słońce idź!", a motto zlotu "Ramię pręż, słabość krusz, ducha też, Ojczyźnie miłej służ". Rok 1988 łączy się ze stuleciem urodzin założyciela Harcerstwa Polskiego Andrzeja Małkowskiego.

Komendant Zlotu hm. Stanisław Kuś

Przed odjazdem z Orchard Lake Komendant Zlotu hm. S. Kuś wraz z członkami Komendy zamieszkałymi w Chicago wysłuchali Mszy św. koncelebrowanej i jeszcze raz powierzyli przyszłe prace i Zlot Matce Najświętszej.

Zlot Światowy będzie okazją też do wielkiego wysiłku całej społeczności Polonii Amerykańskiej aby dać młodzieży harcerskiej z całego globu ziemskiego możliwość przeżycia na ziemi Waszyngtona wielkiej harcerskiej przygody w służbie Bogu, Polsce i bliźnim.

CZUWAJ!

ks. Zdzisław Peszkowski hm.

KOMENDA ZLOTU

ZARZĄD OKRĘGU proszony jest o przesłanie informacji, odnośnie punktów 1 do 8 bezpośrednio na powyższy adres, a KOMENDANTKI i KOMENDANCI CHORĄGWI proszeni są o przesłanie informacji odnośnie punktów 9 do 15 również bezpośrednio na powyższy adres.

Wszystkie fotografie powinny być opisane, rozmiarów pocztówkowych oraz technicznie dobre. Fotografie, które mają być zwrócone, proszę odpowiednio oznaczyć.

Jednocześnie zwracamy się z prośbą do wszystkich, którzy mają w swoim posiadaniu fotografie lub materiały historyczne z okresu przedwojennego, okresu wojny oraz lat bezpośrednio powojennych /szczególnie z terenu Anglii, Francji i Niemiec/ o skontaktowanie się z redaktorką, dhną hm Barbarą BIENIAS, na adres:

5, THE CORNER, GRANGE ROAD, EALING, LONDON, W5 3PQ

Wszystkim z góry dziękujemy za współpracę i apelujemy o punktualne przesyłanie materiałów.

Łączymy serdeczne życzenia świąteczne

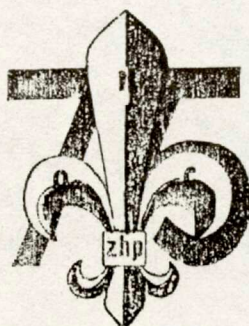
CZUWAJ!

Redaktorka

hm Barbara Bienias

Przewodniczący Komisji Wydawniczej

hm R. Kaczorowski

1910 - 1985

Księga 75 lecia

Zespół redakcyjny projektowanej książki pamiątkowej z okazji Jubileuszu 75 lat Harcerstwa, zwraca się do Was z prośbą o krótkie i treściwe informacje odnośnie następujących punktów:-

A - OKRĘG :

1. Zarys historii Okręgu - od początku powstania Harcerstwa w terenie /ok. 1 strony maszynopisu lub kopie istniejących opracowań/.
2. Dane statystyczne Okręgu z roku 1985 /zuchy, harcerki, harcerze, wędrowniczki, wędrownicy, instruktorki, instruktorzy, Starsze Harcerstwo, K.P.H./.
3. Lista Przewodniczących Z.O. do roku 1985 - imię, nazwisko, stopień, daty pełnionej funkcji/.
4. Złoty Okręgu do roku 1985 - imię, nazwisko, stopień komendantów, daty zlotu, miejsce, ilość uczestników oraz myśl przewodnia i ciekawsze wydarzenia, np. specjalni goście, kursy instruktorskie etc./
5. Ośrodki harcerskie/stanice - rok założenia, kilka słów o ich działalności.
6. Mapa kraju/działalności Okręgu z zaznaczeniem wszystkich jednostek harcerskich, Starszego Harcerstwa, K.P.H. i stanic, do roku 1985.
7. Lista wydawnictw Okręgu - rok powstania, krótki opis.
8. Krótka charakterystyka działalności Starszego Harcerstwa i K.P.H., do roku 1985.

UWAGA - do punktów 1, 4, 5 i 8 należy dołączyć około 10-12 fotografii.

B - CHORĄGWIE

9. Krótka historia powstania i rozwoju Chorągwi Harcerek/Harcerzy, z podaniem nazw hufców i samodzielnych drużyn /około pół strony maszynopisu/.
10. Krótka charakterystyka pracy Chorągwi /gromady, drużyny, szczepy, hufce/, z podkreśleniem działalności wędrowniczek/wędrowników, kształcenia funkcyjnych, instruktorek/instruktorek, akcji charytatywnych, wydawniczych i innych, do roku 1985 /razem około 1 strony maszynopisu/.
11. Lista komendantek/komendantów Chorągwi do roku 1985 - imię, nazwisko, stopień i daty pełnionej funkcji.
12. Złoty Chorągwi do roku 1985 - imię, nazwisko, stopień komendantów/tek, daty zlotu, miejsce, ilość uczestników, myśl przewodnia, ciekawsze wydarzenia, np. kursy instruktorskie, imprezy, specjalni goście itp./
13. Drużyny instruktorskie - rok założenia, ilość członków, kilka słów o ich pracy.
14. Kontakty międzynarodowe z innymi organizacjami skautowymi - krótki opis.
15. Inne informacje/materiały, które chcielibyście dołączyć.

UWAGA : do punktów 9, 10, 12, 13 i 14 należy dołączyć około 15-20 fotografii od każdej Chorągwi.

Wszystkie informacje i materiały muszą być wysłane do dnia 15 MARCA 1987 r. do Drużny hm Krystyny SZWAGRZAK i Druha hm Bogdana SZWAGRZAK - Członków zespołu redakcyjnego, na adres: 79, TWYFORD AVENUE, LONDON W5 9QD, England

15.000 wędrowników i wędrowniczek włoskich witało Ojca Świętego Jana Pawła II na ich zlocie narodowym w pobliżu Rzymu

Wizyta Ojca Świętego Jana Pawła II i celebrowana przez Niego Msza św. były punktem szczytowym zlotu "Route Nazionale", który odbył się w sierpniu ub.r. w górach Abruzzach, w odległości 80 km od Rzymu. Około 15.000 wędrowników i wędrowniczek z "Associazione Guide e Scouts Cattolici" oraz z innych krajów wzięło udział w tym 9-cio dniowym zlocie.

Wszyscy uczestnicy przybyli na zlot pieszo - niektórym wędrowka na zlot zajęła cztery dni. Przygotowanych było około 300 różnych szlaków. Wądrówki te były okazją do nawiązania nowych znajo-

mości i przyjaźni, wymiany myśli oraz współżycia w licznym gronie współtowarzyszy przygody.

Na zlot przybyła także grupa specjalistów spoza środowiska skautowego celem dopomożenia w prowadzeniu dyskusji i grup roboczych na różne tematy, tak jak - środowisko naturalne, ekonomia i praca, polityka, współpraca między narodami, informacja i komunikacja, oraz rola Kościoła.

Obecność Papieża na zlocie przyczyniła się znacznie do zwiększenia zainteresowania włoskim ruchem skautowym i pozyskania wielu nowych członków i członkiń dla działu pracy wędrowników i wędrowniczek.

Czy pamiętasz o dobrym uczynku?

Odezwa bpa Szczepana Wesołego do Polonii świata

Kościół św. Stanisława Biskupa i Męczennika w Rzymie jest najstarszym pomnikiem polskim poza Krajem. Jako Kościół Polski istnieje już ponad 400 lat.

Było to w Roku Świętym 1575, kiedy Wielki Penitencjarz Ks. Kard. S. Hozjusz z przykrością patrzył na swoich Rodaków, pielgrzymów z Polski, którzy nie mieli własnego ośrodka i musieli tułać się po innych hospicjach. Dlatego jeszcze w czasie trwania Roku Jubileuszowego zwrócił się do Papieża Grzegorza XIII z prośbą o kościół i hospicjum dla "nacji polskiej". Po różnych poszukiwaniach nabyto w roku 1578 mały kościółek S. Salvatore. Powiększono go i rozbudowano przyległe pomieszczenia tak, że w roku 1591 Biskup Krakowski Kard. Jerzy Radziwiłł mógł konsekrować Kościół pod wezwaniem św. Stanisława B. M. Dalsza rozbudowa postępowała powoli. Częste wojny niszczyły Kraj i ograniczały ofiarność. Jednak na liście pierwszych ofiarodawców znajdują się nazwiska: Królowej Anny Jagiellonki i samego Króla Stefana Batorego. Widnieje też wiele takich rodów jak: Wiśniowieccy, Zamojscy, Sapiehowie, Denhoffowie, Leszczyńscy, Ossolińscy i wielu innych, którzy ofiarnie przyczynili się do kupna i rozbudowy Kościoła.

By nadać całemu obiektowi architektonicznie jednolity wystrój zaczęto w 1712 roku dalsze prace nad rozbudową. Z braku funduszy trwała ona ponad 20 lat.

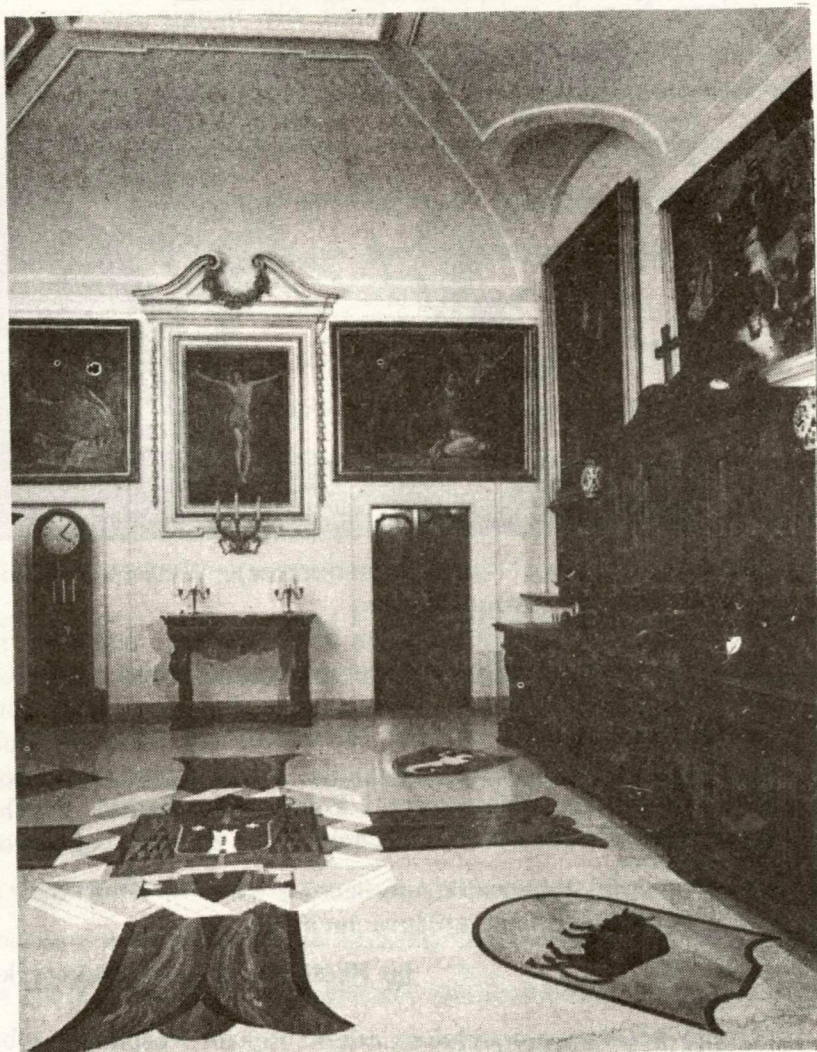
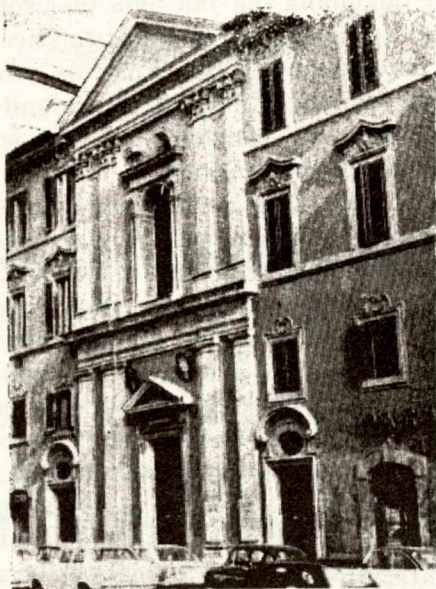
Okres rozbiorów znowu jest trudnym okresem w dziejach Kościoła św. Stanisława.

Zniszczony Kościół zaczęto odnawiać zaraz po odzyskaniu niepodległości. Ówczesny rektor kościoła Ks. prał. Janasik, audytor polski w Trybunale Roty Rzymskiej prowadził odbudowę i zbierał fundusze. Niestety nie zdołano wszystkiego wykończyć do wybuchu wojny w 1939 roku.

W latach sześćdziesiątych podjął te prace następca ks. Janasika, nowy rektor Kościoła Ks. Abp J. Gawlina, a dokończył je Ks. Bp W. Rubin, jako następny rektor, pod koniec lat sześćdziesiątych. Odnowiono gruntownie budynki mieszkalne i fasadę kościoła. Nie ruszono dachu ani sklepienia, gdyż wówczas wydawało się, że nie wymaga renowacji w najbliższym czasie.

Niestety kilkanaście lat temu ulica Botteghe Oscure, przy której znajduje się Kościół stała się przelotową ulicą z zachodu miasta do centrum. Ogromny ruch, ciągle wstrząsy sprawiły, że reperacja dachu stała się palącą potrzebą. Zresztą od czasu budowy kościoła, czyli od 400 lat, konstrukcja dachu nie była zmieniana. Drzewo, które oparło się wiekom, uległo destruktywnemu działaniu spalin samochodowych. Naprawa, a raczej rekonstruk-

Zakrycia — Krzyż Monte Cassino i odznaki polskich jednostek

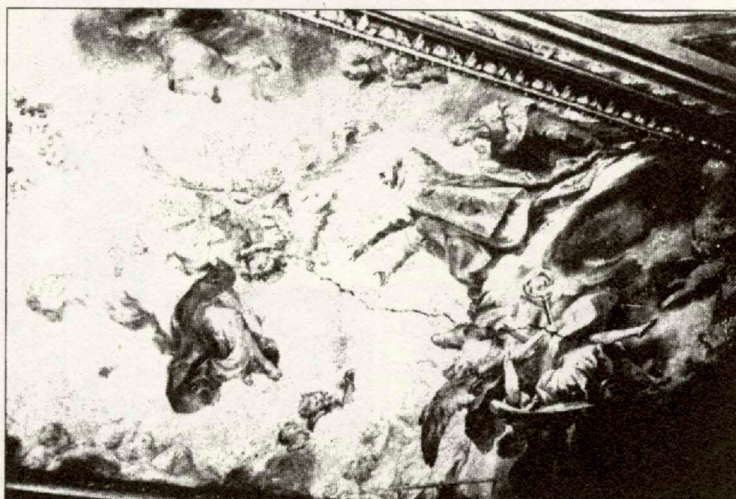
cja musi być dokonana tak jak była pierwotnie, co czyni wszystkie prace bardzo kosztownym przedsięwzięciem.

Dlatego jako obecny rektor Kościoła zwracam się do wszystkich Rodaków, do całej Emigracji i Polonii o pomoc w przeprowadzeniu koniecznych remontów. Koszt ich wynosi około 300 tysięcy dolarów amerykańskich.

Wiem, że ostatnie lata to ciągle apele o pomoc, apele o zbiórki głównie na potrzeby Kraju. Trzeba podziwiać ogromną ofiarność i hojność Rodaków spieszących z pomocą Krajowi.

Tym razem jednak zwracam się z prośbą nie w sprawie potrzeb Kraju, ale o pomoc w zachowaniu wiekowego polskiego dziedzictwa kulturalnego i religijnego poza Krajem.

Gdy w osiemnastym wieku rozbudowywano Hospicjum i Kościół, by jak zaznaczono, godnie reprezentował polską obecność w Rzymie i gdy groziło zaprzestanie prac z braku funduszy, Prowizorzy Kościoła zwrócili się do Narodu o pomoc. Wysłany delegat na Sejm do Grodna 1729 roku powiedział na nim: "Nie chodzi tu o rzecz błahą lecz o niechybną zgubę imienia i czci całego Narodu polskiego, jeżeli nie usunie się wspomnianego

niebezpieczeństwa" (braku funduszy). Właściwie podobna sytuacja istnieje również dzisiaj.

Dlatego wyciągam żebrać dłoń i proszę: pomóżcie nam naprawić Kościół. Jest on wiekowym świadectwem łączności Polski ze Stolicą Apostolską i związania z Rzymem jako ośrodkiem kultury. Pragniemy, by był on świadkiem łączności polskiej z Rzymem przez następne pokolenia, tak jak jest świadkiem dziejów Polski przedrozbiorowej i Polski niepodległej. Niech będzie świadkiem Polski dzisiejszej, solidarnie zmagającej się o zachowanie

swojej tożsamości, płynącej z wiary w Chrystusa i złączenia z chrześcijańską kulturą łacińską.

bp Szczepan Wesoły (rektor kościoła)

Ofiary prosimy przesyłać na adres: Rektor Kościoła, ks. bp Szczepan Wesoły, via delle Botteghe Oscure 15; 00186 ROMA, Italy;

„Harcerstwo w Afryce
1941 - 1949”

Książka o dziejach Harcerstwa Polskiego w Afryce w latach od 1941 do 1949 roku jest pierwszym dokumentem ilustrującym powstanie i rozwój drużyn harcerskich i gromad zuchowych w polskich osiedlach na terenie Afryki.

Autorem jest ś.p.mgr.inż. B.M. Pancewicz, a uzupełnienia i przypiski dodał hm. Jerzy Witting, przewodniczący Harcerskiej Komisji Historycznej w Londynie, której staraniem ta książka wyszła. Można ją nabyć u druha hm. A. Jana Barycza, 44 Birch Grove, London, W3 9SS za £4 z przesyłką.

Historia Harcerstwa w Afryce łączy się z historią kilkuletniego osiedlenia Polaków, przybyłych tam po przeżyciach syberyjskich i obozach przejściowych w Persji i Indiach. W sumie osiedlono tam przeszło 18 000 Polaków w 22 osiedlach oddzielonych od siebie tysiącami kilometrów „pustyni i puszczy”, a raczej sawanny i dżungli.

Harcerstwo objęło 18 osiedli, w których przebywała młodzież, stanowiąca około 30% ludności. Do harcerstwa należało 80% młodzieży szkolnej i pozaszkolnej. Na podstawie sprawozdań i raportów do Komendy Związku Harcerstwa Polskiego na Wschodzie, w oparciu o kroniki i statystyki z poszczególnych hufców, autor kreśli rozwój i osiągnięcia drużyn i gromad zuchowych podając ich stan liczebny, nazwiska instruktorów, drużynowych, zastępowych i wodzów, ilość złożonych przyrzeczeń, zdobytych stopni i sprawności, wykaz odbytych kursów z nazwiskami uczestników, wizytacji i wycieczek.

Treść ułożona jest chronologicznie i każdy rok od 1941 do 1949 obejmuje historię hufca z każdego polskiego osiedla. Sprawozdania pokrywają ośrodki w Ugandzie (Koja i Masindi), w Tanganice, obecnie Tanzanii (Tengeru, Kondo, a

Ifunda, Kidugala, Morogoro), w Kenii (Rongai), w Rodezji Północnej, obecnie Zambii (Livingstone, Lusaka, Bwana M'Kubwa, Abercorn), w Rodezji Południowej, obecnie Zimbabwe (Digglefold, Rusape, Marandellas) i w Związku Południowej Afryki (Oudtshoorn, Pietermaritzburg, Cape Town).

Jest trochę miłych wspomnień z przeżyć obozowych i wycieczek, ciekawy list z Polski pierwszej Komendantki Harcererek w Afryce, hm. dr Zdzisław Wójcik, artykuł HR Ojca Łucjana Królikowskiego, duszpasterza i katechety z Tengeru i sporo fotografii z różnych osiedli. One to właśnie przenoszą nas „Afrykańczyków” w egzotyczny świat naszego dzieciństwa, one też razem z raportami naszych instruktorów ukazują nam ile troskliwej pracy i wysiłku dało z siebie grono ludzi dobrej woli, to grono harcerskich zapaleńców, które w ciężkich, niecodziennych warunkach tworzyło dla nas lepszy świat.

A warunki, szczególnie w pierwszych latach, były mniej niż ekromne. Pracowali oni bez podręczników, czasopism, pomocy naukowych i sprzętu w osiedlach prawie zupełnie odciętych od miast.

Książka „Harcerstwo w Afryce” jest pięknym przykładem rzetelnej pracy harcerskiej, tej pracy, której częśćka polskiego pokolenia z Czarnego Łądu nigdy nie zapomni.

Krystyna Asipowicz

Instytut Piłsudskiego w Ameryce

Ogłasza konkurs na prace historyczne opublikowane w latach 1985-86, dotyczące najnowszej historii Polski (od Powstania Styczniowego do czasów obecnych). Oceniane będą książki wydawane w Polsce lub za granicą w języku polskim lub angielskim.

Przyznanie nagród za najlepsze prace nastąpi 17 października 1987 r. przez jury w składzie: prof. Łucjan Dobroszycki, prof. Waław Jędrzejewicz, prezes Stanisław Jordanowski, mgr Jerzy Prus i prof. Piotr Wandycz.

Nagrody:	Pierwsza	—	1.000 dolarów
	Druga	—	750 dolarów
	Trzecia	—	500 dolarów

Nagrody zostały ufundowane przez Centrum Polsko-Słowiańskie w Brooklynie dla uczczenia pamięci b. prezesa Mieczysława Przybyłowskiego.

Termin nadsyłania prac do 15 maja br. na adres:

Piłsudski Institute of America
381 Park Av. South, New York, NY 10016

RADA KOORDYNACYJNA POLONII WOLNEGO ŚWIATA

BIURO RADY KOORDYNACYJNEJ

Na Dyrektora Biura Rady Koordynacyjnej powołany został p. Stanisław Brodzki, obecny vice-prézes Zarządu Głównego Kongresu Polonii Kanadyjskiej i wieloletni działacz Polonii Światowej.

Stanisław Brodzki był współorganizatorem pierwszej Światowej Konferencji w Waszyngtonie w roku 1975 oraz przewodniczącym Komisji Organizacyjnej pierwszego Światowego Zjazdu Polonii w maju 1978 roku w Toronto.

Kancelaria Biura przechodzi obecnie okres re-organizacji, sprawdzania i uaktualnienia adresów i akt Biura.

Ważnym punktem prac Biura Rady będzie prowadzenie Biuletynu Informacyjnego, ażeby stał się pomostem porozumienia i informacji idącej w kierunku zaciśnięcia współpracy Biura Rady z członkami Rady i z terenami objętymi pracami Polonii Światowej.

ROK 1987 - ROKIEM CZYNU ZBROJNEGO UCHODŹCTWA POLSKIEGO

Ostatnie zebranie Rady w dniach 11-14 września 1986r w Waszyngtonie, ogłosiło rok 1987 Rokiem „Czynu Zbrojnego Uchodźstwa Polskiego”.

Biuro Rady zwróciło się do szeregu instytucji i organizacji weterańskich o pomoc w otrzymaniu publikacji i materiałów dotyczących tego okresu.

Zwracamy się do wszystkich o pomoc w tej akcji.

Ks. JERZY MIREWICZ, T.J.

POLSKIE LAMENTACJE

Księża Jezuici, Londyn 1987

182 Walm Lane, London, NW2 3AX

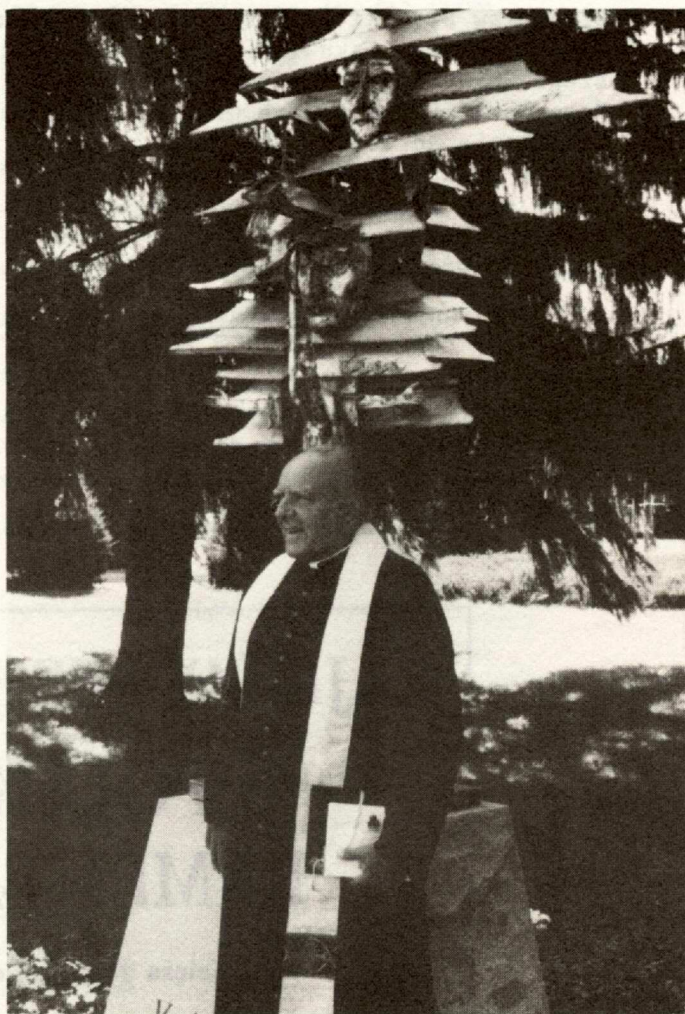
Cena: £6 + porto 70p

Przeszło czterdzieści lat minęło od czasu gdy świat obiegła makabryczna pogłoska o masowym mordzie dokonanym na czterech tysiącach polskich oficerów wziętych do niewoli przez Rosję Sowiecką, sprzymierzoną podówczas z Hitlerem, i wymordowanych w Katyniu kulą w tył głowy. Nikt nie chciał uwierzyć w tę koszmarną wieść i początkowo przypuszczano, że jest to jeszcze jeden popis niemieckiej propagandy, obliczony na dalsze pogwałcenie pobitych już Polaków. Ale potworna pogłoska okazała się prawdą. Była to jakby korona cierniowa włożona na głowę pobitego i skazanego na zagładę narodu.

Towarzyszyła jej inna jeszcze pogłoska o czternastu tysiącach polskich oficerów, których ślad zaginął w tym samym mniej więcej czasie, a o których Stalin twierdził, że "gdzieś się zawieruszyli i nie można ich znaleźć". Ta ponura tajemnica z czasem zamieniła się w pewność, że załadowano ich na statki i zatopiono na Morzu Białym. Ale ślady tej zbrodni zatarto i jedynym jej dowodem pozostał fakt, że zniknęli i odtąd nikt ich nie widział wśród żyjących po dzień dzisiejszy. Katyń i ów przypadek "zawieruszonych czternastu tysięcy oficerów", jest niespotykanym w dziejach przykładem ludobójstwa dokonanego na jeńcach wojennych wbrew obowiązującym konwencjom międzynarodowym oraz podstawowym pojęciom cywilizacyjnym współczesnego świata.

Gdy w roku 1941 Hitler uderzył na wiernego sprzymierzeńca, Niemcy odkryli masowe groby w Katyniu. Sprowadzona na miejsce zbrodni międzynarodowa komisja Czerwonego Krzyża ponad wszelką wątpliwość potwierdziła i zebrała dowody, że zbrodni dokonały Sowiety. Aby skompromitować nieprzyjaciela, Niemcy niezwłocznie ogłosili na cały świat wyniki prac Komisji.

Ks. hm. Z. Peszkowski przed pomnikiem Katyńskim w Orchard Lake w Stanach Zjednoczonych

Ale rząd sowiecki zaprzeczył oskarżeniu o zbrodnię katyńską i zwrócił je przeciwko Niemcom. Oczywiście nikt temu nie uwierzył. Ale w zawierusze wojennej kłamstwo sowieckie w wielu głowach, głównie ze względów oportunistycznych, nabierało cech prawdopodobieństwa i zaczęło po trosze obowiązywać wśród przeciwników Hitlera. Jednak w procesie Norymberskim, mimo nacisków sowieckich, sprawa Katyńska w ogóle nie była brana pod uwagę jako zbrodnia niemiecka. Oficjalnie kłamstwo sowieckie obowiązuje nadal a za żelazną kurtyną słowo "Katyń" stanowi nienaruszalne tabu.

Pomnik Katyński w Melbourne, Australia

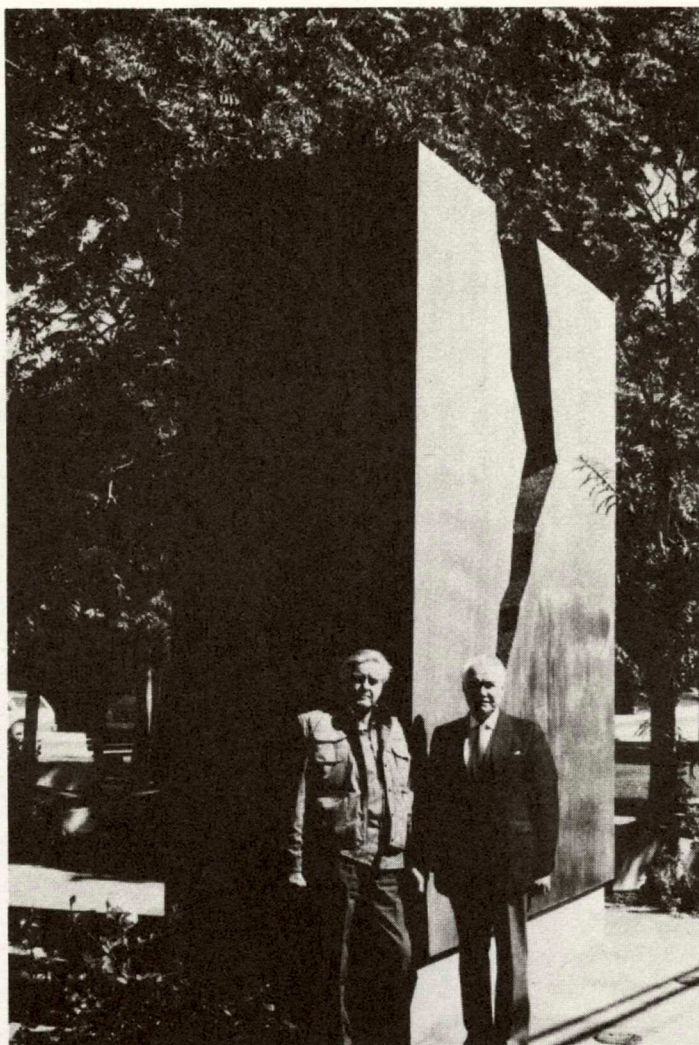
Jest to tym dziwniejsze, że przecież według tejże wersji ludobójstwo było dokonane przez Niemców, a więc Kreml nie miałby tu nic do ukrywania. A jednak... Tabu sowieckie obowiązuje oczywiście w Polsce ściślej, niż gdziekolwiek indziej, ale o Katyniu cała Polska dobrze wie. Sowiety mimo woli najdobitniej same się zdradziły, zrywając stosunki dyplomatyczne z rządem polskim w Londynie, gdy ten zwrócił się do Międzynarodowego Czerwonego Krzyża o wyjaśnienia w sprawie Katynia. Znowu oburzenie Kremla było bez podstawne, skoro według niego sprawcami zbrodni byli jakoby Niemcy.

Kłamstwem sowieckim przejęli się również ich zachodni sojusznicy. Chociaż w pełni rozumieli całą ohydę zbrodni, mówili o niej mało i niechętnie. Sam pomysł pomnika ku czci ofiar pomordowanych w Katyniu natrafiał na opory, a wybór odpowiedniego miejsca pod taki pomnik w śródmieściu Londynu okazał się nie do osiągnięcia. Znowu pytanie, skąd i dlaczego te trudności w cywilizowanym społeczeństwie wolnego świata? Ostatecznie pomnik stanął trochę z boku, na cmentarzu Gunnersbury.

Cała sprawa Katyńska stanowi, co tu dużo mówić, jeden z wielu, a zarazem jeden z najsmutniejszych dowodów rozkładu moralnego współczesnych społeczeństw. Ludobójstwo Katyńskie było tylko precedensem tego typu zbrodni, które nastąpiły po nim. Nie jest to krzywda tylko polska. Jest to śmiertelna rana zadana człowiekowi, rana na ciele całej ludzkości.

G.N.

O rozsianych po całym świecie pomnikach Katyńskich pamiętają Polacy. Świadczą o tym kwiaty składane przy nich, szczególnie w kwietniu, wrześniu i w dniu Święta Zmarłych w listopadzie.

Przewodniczący ZHP hm. R. Kaczorowski i Przewodniczący ZO ZHP w Kanadzie hm. S. Brodzki przy pomniku Katyńskim w Toronto, Kanada.

*Pomordowanym przez Sowietę w Katyniu
1940 roku Bezbronnym Polskim Jeńcom
Wojennym*

*In memoriam of the defenceless Polish
Prisoners of War who were murdered by
the U.S.S.R. in Katyn 1940
We will never forget*

*Erected by the Polish Youth Assoc.
17.4.1977*

Pomnik Katyński na Hindmarsh Island

**W DZIEJACH ŚWIATA
NIE MA BARDZIEJ
OHYDNEJ ZBRODNI
JAK MASAKRA
KATYŃSKA**

*...z poszumem tych sosen popłyną do
smoleńskiego lasku nasze serdeczne
uczucia wraz z gorącą modlitwą w intencji
OFIAR KATYNIA*

**KATYŃ
KATYŃ
KATYŃ**

1940

27 lutego 1987 r. w Carlsbergu w Republice Federalnej Niemiec,
w wieku lat 66 zmarł

Ś. † P.

ks. dr FRANCISZEK BLACHNICKI

wykładowca Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego

więzień hitlerowskich obozów koncentracyjnych, twórca Ruchu „Światło-Życie”, a w latach 1967-1981 jego I Moderator krajowy, założyciel Chrześcijańskiej Służby Wyzwolenia Narodów, zarliwy patriota, od 1981 r. przebywający na emigracji w RFN.

Ś. † P.

Putkownik

MARIA LEŚNIAKOWA

ur. 23 lutego 1904 na Kaukazie, zmarła 12 marca 1987
w Londynie.

Absolwentka Wyższej Szkoły Handlowej w Warszawie
— b. komendantka główna Pomocniczej Służby Kobiet w
okresie II wojny światowej.

Jej niestrudżonym wysiłkom ochotniczki Pomocniczej
Służby Kobiet zawdzięczają swe prawa żołnierskie.

Po zakończeniu wojny była inicjatorką założenia Koła
Kobiet Żołnierzy Polskich Sił Zbrojnych, którego do
ostatniej chwili była przewodniczącą Rady.

Wybitna działaczka społeczna i polityczna — zajmowała
kierownicze stanowiska w wielu najważniejszych organiza-
cjach emigracyjnych. Niezłomnie wierna idei Niepodległoś-
ci Polski — hojnie wspomagała wszelkie inicjatywy
emigracyjne. Nie szczędziła sił i zdrowia w załatwianiu
spraw pomocy dla Kraju.

W uznaniu Jej zasług była odznaczona Krzyżem
Komandorskim Orderu Polonia Restituta.

Drogą Komendantkę żegna z wielkim bólem

KOŁO KOBIEC ŻOŁNIERZY PSZ

Zawiadomienie o dacie pogrzebu będzie podane oddzielnie. 2218/2